

Apsveicam jubilejā, dakteri!

27. oktobris 2009, 18:03

Atzišos, ka šīs sievietes vārdu, par kuru būs runa, pirmo reizi es uzzināju pavisam nesen. Iespējams, ka brieduma gadi man ir visai tālu. Vai arī tā ir vienkārši mana nolaidība. Vispār nav nācies tikties ar viņu. Atšķirībā no manis mūsu rajona iedzīvotājiem, vēl jo vairāk sievietēm, Valentīnas Dančenko vārds izsaka daudz. Vai nav tiesa? Bez visiem pārējiem ieganstiem, kas, bez šaubām, varētu kalpot par pamudinājumu tikties ar viņu, ir viens, vissvarīgākais. Pagājušajā nedēļā Valentīna Dančenko atzīmēja savu 75 gadu jubileju.

... Cilvēks, kuram ir ko pateikt par sevi, reti to dara. Cienījamu cilvēku nemainīgā īpašība ir kautrīgums. Par viņiem stāsta citi — tie, ar kuriem būt kopā saveda liktenis. Bet vēl — darbi un rīcība, kas labāk par vārdiem parāda jebkura cilvēka būtību. Aleksandrs Jevtušoks, Krāslavas slimnīcas galvenais ārsts, pateica šādus vārdus: "Strādāt uz mūsu medicīnas iestādi daktere Dančenko atnāca 1965. gada oktobrī. Divus gadus bija akušiere ginekoloģe, vēlāk, līdz pat 1975. gadam, vadīja dzemdību un ginekoloģijas nodaļu. Tas bija sarežģīts laiks, trūka speciālistu. Strādājot līdz spēku izsīkumam, Valentīna Dančenko saslima ar plaušu karsoni un pēc tam bija spiesta nodaļas vadītājas amatu nodot ārstam Šubņikovam. Taču pati palika strādāt par ārsti. Kopš 1983. gada daktere Dančenko bija arī ārste metodiķe. Pelnītā atpūtā viņa aizgāja 1993. gada 1. septembrī. Diezgan ilgi mēs nostrādājām vienā kolektīvā (es atnācu strādāt uz Krāslavas centrālo rajona slimnīcu 1976. gadā). Valentīna Dančenko ir fantastiski strādīgs cilvēks, atbildīgs un skrupulozs visās lietās. Viņai bija pastāvīga autoritāte — gan starp kolēģiem, gan starp pacientiem. Darba laikā slimnīcā viņa izglābusi daudzas dzīvības, pieņēmusi tūkstošiem dzemdību, sniegusi operatīvo palīdzību daudzās grūtās situācijās. Valentīna Dančenko vairākkārt saņēmusi apbalvojumus un goda rakstus — gan no Veselības aizsardzības ministrijas, gan no Krāslavas rajona vadības. Būdamā pēc rakstura darbīga un ļoti prasīga — pret sevi un apkārtējiem — pat atrazdamās pensijā, viņa nesēž, rokas klēpī salikusi.

Es personīgi un visa slimnīcas kolektīva vārdā apsveicu jūs, Valentīna Vasiljevna, jubilejā! Palieciet tikpat aktīva, nezaudējiet optimismu, bet galvenais vēlu jums veselību un ilgus dzīves gadus!"

Diāna Pustovoitova, Daugavpils reģionālās slimnīcas ārste ginekoloģe: "Es vienmēr uzskatīju dakteri Dančenko par savu galveno skolotāju — atnācu uz Krāslavas slimnīcu kā jauna ārste, bet viņa te bija nostrādājusi jau daudzus gadus. Tā uzskatu ne tikai es, bet arī visi pārējie, kuriem laimējies strādāt kopā ar viņu. Manuprāt, viņa ir visvairāk pieredzējusi speciāliste savā nozarē un ļoti godīgs cilvēks. Tolaik nodaļā bija paaudžu pēctecība: viņa mācīja mūs, jaunos, sniedza padomus, turklāt darīja to ar lielu ieinteresētību. Valentīna Dančenko palīdzēja ne tikai ārstiem, bet arī vidējam medicīnas personālam, vecmātēm. Bet vēl viņa vienmēr ļoti pārdzīvoja par sievietēm, savām pacientēm, kā par tuviem cilvēkiem. Tāpēc par viņu es varu teikt tikai cildinošus vārdus un novēlēt viņai dzimšanas dienā panākumus visās dzīves jomās!"

Valentīna Dančenko dzimusi Ļeņingradā, kur dzīvoja kopā ar vecākiem līdz pašam kara sākumam. Vēlāk ģimene tika evakuēta uz Jaroslavas apgabalu. Tieši te topošā ārste ginekoloģe pabeidza medicīnas institūtu. Kā viņa pati pastāstīja, par izšķirošu faktoru mediķa profesijas izvēlē kļuva vistuvāko cilvēku — mātes un tēva — veselība, abiem pastāvīgi bija nepieciešama kvalificēta medicīniskā palīdzība. Pēc augstskolas beigšanas piecus gadus Valentīna nostrādāja vienā no Ķemerovas apbabala slimnīcām. Vēlāk, jau pēc apprecēšanās, pārbrauca uz Latviju, kur dzīvoja vīra vecāki. Viss pārējais laiks — bezmaz 30 gadu — atdots Krāslavas slimnīcai.

Stāsta Valentīna Dančenko: "Mana darba laikā slimnīcā nomainījās vairāki galvenie ārsti. 1965. gadā mani pieņēma darbā ārsts Rundzāns, tad bija Skrodelis, Poikāne, visbeidzot

dakteris Jevtušoks. Strādāt, protams, bija grūtāk nekā tagad, jo tolaik nebija visas nepieciešamās aparatūras. Bieži vien ar visu nācās tikt galā vienai pašai. Reizēm bija tā: atbrauc jauniņš ārsts, tikko no institūta, pastrādā pusgadu vai gadu un pasaka: "Sveiki!" Atbrauca vēl pavisam nepieredzējuši, bet aizbrauca jau ar pieredzi. Ārsti Strautmane, Šubņikovs tagad ir Rīgā, Lukoškovs, Krumpāne, Pustovoitova — Daugavpilī... Visus viņus nenosauksi. Taču jebkurš cilvēks meklē to vietu, kur viņam būs labāk, kur viņš varēs realizēt sevi. Turpretim man, lai sagaidītu citu ārstu, reizēm nācās pusgadu strādāt vienai. Taču tolaik bija daudz vairāk dzemdību nekā tagad — līdz 500 ik gadus. Tagad tādi rādītāji acimredzot ir tikai Daugavpils reģionālajā slimnīcā...

Daudzus gadus es biju pastāvīgā donore. Gadījās, atved pacientu, vajadzīgas asinis ar negatīvu rēzus faktoru — bet man un arī manam vīram tieši tāds. Lūk, arī nodevām asinis pēc kārtas...

Kaut arī bija grūtības, kopumā darbs man patika. Galvenokārt tāpēc, ka starp mums netika manīta nošķirtība, tas bija īsts kolektīvs, kur visi atbalstīja cits citu."

Mūsu tikšanās laikā Valentīnas kundze atcerējās daudz. Gan par to, ka kādreiz sen nācies pieņemt dzemdības vilcienā Rīga — Maskava, kurā Valentīna Dančenko dzemdētājai par laimi brauca apciemot vecākus. Bet vēl par to, ka ārstei bieži vien nācies doties izsaukumos trīs reizes naktī — jebkuros laika apstākļos, pa asfaltu un bezceļu, kur varēja izbraukt tikai ar traktoru...

1997. gadā, jau būdama pensijā, Valentīna Dančenko sāka realizēt sapni, kas daudziem šķita nerealizējams — sapni par savu lielo māju, kurā pietiktu vietas visiem: meitu Ļubas un Ļenas ģimenēm. Ļena ar diviem mīļajiem mazdēliem atbrauc apraudzīt tuviniekus no tālās Sanktpēterburgas. Bet vēl viesu pulkam, kuriem agrākais trīsistabu dzīvoklis bija par šauru.

Pēc ilgām pārdomām, apsverot argumentus "par" un "pret", bija nolemts nopirkt māju klusajā Aveņu ielā. Tagad reti kurš krāslavietis var parādīt šo Krāslavas ielu. Bet, lūk, māju, kur dzīvo ārste Dančenko un viņas meita ģimnāzijas skolotāja Ļubova Makareviča, parādīs gan. Tajā stāvoklī, kādā toreiz atradās šī skaistā un gaišā māja, tā palika iemūžināta ģimenes arhīva fotogrāfijās. Tagad tikai ar grūtībām var noticēt, ka salīdzinoši īsā laikā šis praktiski dzīvošanai nepiemērotās telpas varēja pārvērst par māju, kurā nav kauns uzņemt viesus pat no tālās Taizemes (attēlā). Taču ģimenei, visiem kopā, tas izdevās. Valentīnas kundzes spēkiem mājai piegulošā klajā vieta pārveidota par sakoptu dārzu — ar dobēm, siltumnīcu, augļu kokiem un pat nelielu dīķi. Šķiet, piemājas zemes gabals pēdējā laikā kļuvis par nopelniem bagātās ārstes galveno vaļasprieku — būdama darbīgs cilvēks, viņa pastāvīgi cenšas kaut ko pabeigt līdz galam, iestādīt, labiekārtot, jo, kā norādīja Jevtušoka kungs, pasīva atpūta nav viņas dabā...

Bērni uztver savus vecākus kā kaut ko negrozāmu un pašu par sevi saprotamu. Tie vienkārši ir tētis un māmiņa. To, ka viņas māmiņa nav "vienkārši" māmiņa, Ļubai pierādīja viens gadījums vēl studiju gados. Atgriežoties uz mājām no Daugavpils ar autobusu, viņa, kā tas reizēm gadās, uzsāka sarunu ar vecenīti, kura sēdēja blakus. Cilvēki, arī tie, kuri brauca ar to autobusu, šo skatu droši vien atcerējās ilgi: pēkšņi sirmgalve, uzzinājusi, kā meita sēž blakus, nokrita viņas priekšā uz ceļiem un sāka sirsnīgi pateikties. Nevis Ļubai, bet gan viņas māmiņai, kura savulaik izglāba šai vecenītei dzīvību. Vai tad pēc tam ir vajadzīgi citi pierādījumi, ka tik daudz gadu profesijai nav atdoti veltīgi?

Avots:

<http://www.ezerzeme.lv/index.php?action=show&type=news&id=9368&eventid=20091027>